

Handläggare
Frida Jonasson
Telefon: 08-50820513

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2025-03-20

Remiss av motion om flyttlots för äldre som vill byta bostad

Svar på remiss från kommunstyrelsen, rotel VI, dnr KS
2024/1409

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd är remissinstans för motion från kommunstyrelsen om flyttlots för äldre som vill byta bostad. Motionärerna Kristin Jacobsson (C) och Jonas Naddebo (C) menar att en sådan lots kan ge praktiskt och administrativt stöd vid flyttprocessen samt bidra till ökad rörlighet på bostadsmarknaden och fördröja eller minska behovet av vård- och omsorgsboende.

Förvaltningen delar uppfattningen att fler äldre behöver ha tillgång till mer tillgängliga bostäder, men anser att motionen saknar en tydlig beskrivning av hur flyttlotsen skulle finansieras och organiseras. Det finns redan idag stödstrukturer såsom äldrekoordinatorer, biståndshandläggare och bostadsförmedlingar. Förvaltningen bedömer att insatser för att stärka befintlig information och vägledning är en mer ändamålsenlig lösning än att inrätta en ny funktion. Vidare framhåller förvaltningen att flyttbeslut ofta påverkas av ekonomiska och känslomässiga faktorer snarare än brist på praktiskt stöd. Mot denna bakgrund anser förvaltningen att förslaget om en flyttlots i nuvarande form inte är den mest effektiva lösningen och att vidare utredning krävs för att identifiera bättre sätt att stödja äldre i boendefrågor.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bakgrund

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd är remissinstans för motion från kommunstyrelsen om flyttlots för äldre som vill byta bostad av Kristin Jacobsson (C) och Jonas Naddebo (C). Remissen ska besvaras senast den 15 april 2025. Övriga remissinstanser är

stadsledningskontoret, äldrenämnden, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Bostadsförmedlingen i Stockholm AB, PRO Stockholm och SPF Stockholm.

Ärendet

Kristin Jacobsson (C) och Jonas Naddebo (C) menar att många äldre bor kvar i sina bostäder trots att de inte motsvarar deras behov eller önskemål kring en bostad. I motionen föreslår de därför att en flyttlots för äldre inrättas för att underlätta och stödja äldre personer vid en flytt till en mer anpassad bostad. Syftet är att minska trösklarna för äldre att lämna sina nuvarande bostäder och därmed förbättra deras boendesituation och livskvalitet. Motionärerna menar att en sådan lots kan ge praktisk och administrativ hjälp vid flyttprocessen, inklusive information om bostadsalternativ, stöd i ansökningsförfaranden och kontakt med relevanta aktörer. Detta menar motionärerna även skapar en rörlighet på bostadsmarknaden och minskar behovet av vård- och omsorgsboende.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Avdelning funktionsnedsättning, socialpsykiatri, äldreomsorg. Pensionärsrådet fick ärendet den 2 februari 2025 för att kunna lämna ett yttrande.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser att det finns ett behov av att öka rörligheten på bostadsmarknaden och att fler äldre behöver ha mer tillgängliga bostäder. Motionens intention är god då bostadsfrågan är en viktig del av äldres välbefinnande. Det finns flera utmaningar med förslaget. Det saknas en tydlig beskrivning av hur flyttlotsen skulle finansieras och organiseras samt vilket ansvar kommunen respektive andra aktörer skulle ha. Redan idag finns vägledning genom äldrekoordinator, biståndshandläggare, medborgarkontor, bostadsförmedlingar samt andra samhällsaktörer. Det är oklart i vilken utsträckning ett nytt kommunalt stöd skulle tillföra något väsentligt utöver dessa insatser. Praktiskt stöd kan även ges genom bland annat hemtjänstinsatser. Arbetet med att byta bostad behöver därför fortsatt vara integrerat med befintliga stödstrukturer för äldre, såsom biståndsbedömning och hemtjänst, för att skapa en sammanhållen och effektiv omsorgskedja. Detta i linje med stadens ambition att erbjuda en helhetssyn på äldres behov och livskvalitet.

Äldrekoordinatorns uppdrag utgår från den äldres behov och syftar till att skapa ett sammanhållet stöd, där stöd till den äldre att byta till en mer ändamålsenlig bostad ingår. Även på de öppna mötesplatserna erbjuds stöd och vägledning i byte av bostad. Samverkan sker även med de allmännyttiga bostadsbolagen och bostadsförmedlingen.

Behov finns av ytterligare seniorbostäder inom stadsdelsområdet. I planeringen av dessa behöver hänsyn tas till äldres behov, preferenser och ekonomiska förutsättningar.

Vidare kan flyttbeslut vara komplexa och påverkas av många faktorer utöver praktiskt stöd, såsom känslomässiga och ekonomiska överväganden. Förvaltningen ser därför ett behov av att snarare stärka befintlig information och vägledning än att inrätta en ny funktion.

Sammantaget anser förvaltningen att en flyttlots inte är den mest ändamålsenliga lösningen och att vidare utredning krävs för att identifiera mer effektiva sätt att stödja äldre i boendefrågor.

Jämställdhetsanalys

Förslaget om en boendelots kan få olika konsekvenser för kvinnor och män. Enligt Pensionsmyndigheten var kvinnors genomsnittliga allmänna pension 13 800 kronor per månad år 2023, medan mäns var 16 300 kronor. Denna ekonomiska skillnad påverkar äldres möjligheter att efterfråga bostäder på den reguljära marknaden.

Enligt en rapport från Mäklarsamfundet flyttar äldre mer sällan än de önskar och olika hinder påverkar deras flyttbenägenhet. En flyttlots som främst fokuserar på den praktiska flyttprocessen riskerar därför att gynna män mer än kvinnor. För äldre kvinnor kan ekonomisk rådgivning och stöd i boendefrågor vara minst lika viktigt.

Äldreperspektiv

Motionen om en flyttlots för äldre syftar till att underlätta bostadsbyten, men det saknas en tydlig analys av behov, finansiering och hur insatsen skulle integreras i stadens befintliga stöd. Stockholms stads program för en äldrevänlig stad betonar att insatser ska vara samordnade, ekonomiskt hållbara och riktade till dem med störst behov.

Mäklarsamfundets rapport *Svenska boendepreferenser 2024* belyser flera faktorer som påverkar äldres flyttbenägenhet. Enligt rapporten planerar 14 procent av personer över 65 år att flytta inom de närmaste två åren, vilket är lägre än i yngre åldersgrupper. Bland dem som inte planerar att flytta anger många att de är nöjda med sitt nuvarande boende, men det finns också hinder som påverkar beslutet att stanna kvar. Ekonomiska faktorer spelar en betydande roll; osäkerhet kring boendekostnader i ett nytt boende och kostnader relaterade till själva flytten nämns som avgörande hinder. Dessutom lyfter rapporten fram emotionella faktorer, såsom känslomässig anknytning till det nuvarande hemmet och oro för att lämna en välkänd miljö, vilket kan göra äldre mindre benägna att

flytta. Tillgängligheten av lämpliga bostäder är också en kritisk faktor. Bristen på attraktiva och anpassade boendelalternativ för äldre kan minska viljan att flytta. Många äldre efterfrågar bostäder med god tillgänglighet, närhet till service och sociala nätverk, men upplever att utbudet av sådana bostäder är begränsat.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Leif Kananen
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Motion om flyttlots för äldre som vill byta bostad

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2025-03-03
Leif Kananen, Avdelningschef	2025-03-03